

MAN IN DE SCHADUW

Het hangt helemaal van het weer af wat het verkieslijkste is, een behaaglijk zonnetje of het bladerdak van een kastanjeboom. In het leven van Berend Groot Nibbeling had de zon gerust wat uitbundiger mogen stralen!

We kennen hem al een beetje van de tweede oktober 1835 als hij samen met Lammert Rademaker bij dominee Westerbeek van Eerten op de Olde Wehme te Varsseveld de afscheidingsbrief van een groep gemeenteleden komt brengen.

Berend is in 1805 geboren en in 1826 met Gerritjen Rexwinkel getrouwd. In 1832 wordt dochter Hendrika Sandrina geboren en overlijdt moeder Gerritjen. In 1833 trouwt Berend met Hendrika Krienen, een halfzuster van zijn eerste echtgenote. Vervolgens worden o.a. Geertjen en Willemina geboren. De eventuele doop in de Hervormde kerk van Willemina wordt het breekpunt met die kerk.

In 1837 vindt bij Berend Groot Nibbeling op het Holderslag te Breedenbroek de instituering en de eerste doopdienst van de Chr. Afgescheiden gemeente van Varsseveld en omstreken plaats. De eerste ouderlingen zijn Lammert Rademaker en Berend Groot Nibbeling, maar de laatste wordt al snel opgevolgd door Arend Colenbrander van de Keurhorst.

160 CAP. VIII. VAN DE HUWELIJKE SAAKEN.

X L I X.

Geen Man sal mogen Trouwen de nagelatene Weduwe van zynen overledene Broeder, nog geen Vrouw den Man van haare overledene Sufter, 't zy de Broeder ofte Sufter van heel of halve Bedde geweest zyn. E.O. 1660. §. 15.

L.

Hier en boven mag niet Trouwen de Man met de Weduwe van zyn Neef, dat is met de Weduwe van zyn Broeders of Susters Soon, nog met de Weduwe van eenige zynere Broeders en Susters descendenten: gelyk ook geen Vrouw Trouwen mag de nagelatene Man van haar Nigte, dat is, den Weduwenaar van haares Broeders en Susters descendenten. E.O. 1660. §. 16.

Daar is op zich zelf niets tegen, maar de reden waarom is minder mooi. Een aantal gemeenteleden heeft namelijk ernstige bezwaren tegen het tweede huwelijk van BGN.

Die bezwaren zijn terug te voeren tot de schaduwachtige wetten in Leviticus 18 en 20, zij het dat deze hoofdstukken geheel ten onrechte van toepassing verklaard worden op tweede huwelijken, na het overlijden van de eerste echtgenoot/echtgenote. Men staat daarbij vast niet alleen! B.v. in de zeventiende eeuw verbieden kerk en staat deze huwelijken ook al. Zie b.v. de (kerkelijke) E.O. (Egt Ordeninge) van 1660, in 1736 overgenomen in de Synodale Ordonnantien:

Kennelijk gaat men in de Egt Ordeninge en de Synodale Ordonnantien geheel voorbij aan de voorschriften in Deuteronomium

25 over het zogenaamde zwagerhuwelijk.

Hoe het zij, Berend Groot Nibbeling en Hendrika Krienen hebben vast veel geleden van de bepalingen uit 1660 en 1736.

De zaak Groot Nibbeling is drie keer door de kerkelijke molen geweest, in 1837, 1846 en 1853/54. Meestal komen classis, particuliere en generale synode er aan te pas.

SYNODALE ORDONNANTIEN ENDE RESOLUTIE

Tot nut, dienst en gerief der Kerken,
onder de Chr. Synodus van 't Hertogdom
GELRE en Graafschap ZUTPHEN behoorende,

Na Orde van Hoog-gemelde Christelyke Synode
Uitgegeven door

JOHANNES SMETIUS, J.F.

Procurator te Nymegen.

Volgens Last van Hoog-gemelde Synodus op nieuws over-
zaten, van Drukboeken gezeven, en aangevuld tot den Jaare 1736.

TWEDE DRUK.

Voor de Kerk
van Nymegen

Te NYMEGEN,

By WILHELMUS BONGAARDS, Boekverkoper
in de Grooteltraat, 1736.

In 1846 wordt BGN tot ouderling gekozen en na veel gepraat ook bevestigd. In 1853 beroept de gemeente hem als voorganger. De zaak komt weer op de synode en die bepaalt dat bedoelde tweede huwelijken ongeoorloofd zijn, "in een lid te dragen, maar niet in een opziener".

De roeping van achter de ploeg gaat niet door, maar BGN mag wel ouderling blijven. Zo nu en dan vraagt dominee Bulens hem om hem te vervangen en dan kan BGN toch nog weer voorgaan.

In 1862 overlijdt Berend Groot Nibbeling, 57 jaar oud, ten gevolge van een ongelijke strijd met een koe. Weer zo'n slagschaduw over het leven van BGN, maar ten tijde des avonds was het toch licht.

BJD

VANDAAG LEZEN WIJ
VANDAAG LEZEN WIJ
VANDAAG LEZEN WIJ
VANDAAG LEZEN WIJ

zo. 5 mrt. Zach. 12:1-9
ma. 6 mrt. Zach. 12:10-14
di. 7 mrt. Zach. 13:1-6
wo. 8 mrt. Zach. 13:7-9
do. 9 mrt. Zach. 14:1-7
vr. 10 mrt. Zach. 14:8-15
za. 11 mrt. Zach. 14:16-21

CLASSICAAAL KERKNIEUWS

Abonnementsprijs f31,50 per
halfjaar incl. 6% BTW; buitenland
f59,65 per halfjaar.
Betaling uitsluitend per
acceptgirokaart.

Classicale Commissie Kerkbode

(dagelijks bestuur):
Ds. H. Keegstra, Borculo,
Mevr. A. de Graaf-Kleefman,
Silvalde
Iob. Kaemingk, Varsseveld